

BIOGAS ÖSTRA SKARABORG

Lokaliseringsutredning

250127

Ordförande Sofia Kämpe
Projektledare Erik Göthblad

sofia@torpetlantbruk.se, 0733-107869
erik@holyshtit.nu, 0704-177935

Biogas Östra Skaraborg

1. Bakgrund

Biogas Östra Skaraborg (BÖS) ekonomisk förening har under åren 2023–2024 utrett förutsättningarna för att etablera en anläggning för produktion av biogas och uppgradering till flytande biogas. Stallgödsel är tänkt som den primära råvaran för produktionen. Upptagningsområdet innefattar kommunerna Hjo, Tibro, Karlsborg samt delar av Skövde, Tidaholm och Töreboda kommuner, där Tibro utgör mittpunkten. Val av lokalisering är viktigt utifrån tekniska, logistiska och ekonomiska aspekter såväl som för att ge minimal påverkan på miljö och klimat, samt omgivande bebyggelse.

2. Syfte

Syftet med utredningen är att undersöka alternativa lokaliseringar samt att föreslå den mest lämpliga lokaliseringen.

3. Avgränsningar

Utredningen omfattar 3 lokaliseringar.

4. Anläggningens utformning och omfattning

Verksamheten omfattar nybyggnation av en anläggning för produktion av biogas för energiändamål. Producerad rågas kommer i anläggningen att renas och efterbehandlas till trycksatt biogas, CBG och till flytande biogas, LBG. Råvara till produktionen kommer i huvudsak att utgöras av stallgödsel från djurhållning i verksamhetsområdet men även andra substrat som spannmålsavrens, växtprodukter från åker, avfall från livsmedelsindustri med mera ska kunna användas. Anläggningen kommer att generera cirka 400 000 ton biogödsel, vikt kommer att återföras till lantbruksmarkerna i området.

Råvaran till anläggningen kommer att vara både fast och flytande. Biogödsel som lämnar anläggningen kommer att vara flytande.

Anläggningens delar:

1. Mottagning av fast substrat
2. Mottagning av flytande substrat
3. Beredning av fast substrat
4. Rötchammare och efterrötchammare med pumpanläggning
5. Hygienisering
6. Uppgradering av gas
7. Gaslager med utlastning
8. Rötrestlager
9. Utlastning

4.1 Verksamhetsområde

Planerat verksamhetsområde framgår av kartbild nedan, bild 1.

Bild 1, Verksamhetsområde, Östra Skaraborg.

5. Lokalisering och analys

5.1 Metodeskrivning

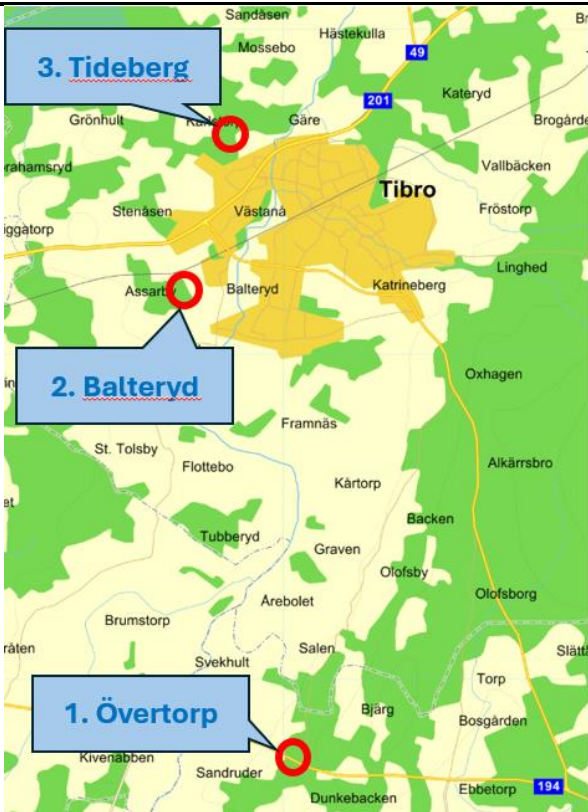
Tidigt i projektet identifierades området runt södra Tibro kommun och nordvästra Hjo kommun som centrum för gödselmängderna. Detta som ett resultat av en analys där avstånd och gödselmängder på respektive lantbruk vägdes samman. Övertorp valdes för vidare utredning på grund av central placering, marktyp samt närhet till väg och befintlig industri där infrastruktur kan samnyttjas. Senare i projektet tillkom betydande gödselvolym i den västra delen av upptagningsområdet och därmed försköts centrum av volymerna mot Tibro tätort. En dialog togs med Tibro kommun i syfte att få hjälp med lämpliga tomter, detta resulterade i tre förslag varav två ingått i djupare analys nedan. Det ena förkastades direkt då det låg otillgängligt, långt från vägar, infrastruktur och för långt från centrum av gödselvolymerna. Utöver avstånd har projektet analyserat lämpliga placeringar utifrån fler urvalskriterier, samtliga kriterier listas nedan:

1. Avstånd till gödselmängder räknat i tonkilometer
2. Närhet till större väg
3. Tillgång till media och infrastruktur såsom: el, internet, vatten och avlopp
4. Närhet till boende och övrig verksamhet
5. Marktyp, ändamålsenligt nyttjande
6. Expansionsmöjligheter
7. Möjlighet att kunna förfoga över marken genom köp

5.2 Lokaliseringsalternativ och analys

Följande tre lokaliseringsalternativ valdes för fortsatt utredning.

1. Övertorp, Hjo kommun, flera fastighetsbeteckningar finns. Nära Benders industri. Skogsmark i direkt anslutning till väg 194.
2. Del av Tibro Balteryd 1:10, Tibro kommun, väster om lastbilscentralen. Skogsområde utan befintlig tillfartsväg.
3. Del av Tibro Tideberg 1:128 och 1:129, Tibro Kommun, öster om före detta soptippen. Skogsområde i närheten av industriområde i tätortens nordvästra hörn.

Bild 2, lokaliseringsalternativ

De tre alternativen och en bedömning av de kriterier som listas ovan syns i tabellen nedan. Följande värderingsskala användes.

- 0=ej lämplig
- 1=mindre bra
- 2=bra
- 3=mycket bra

Kriterium	Övertorp	Balteryd	Tideberg	Kommentar
Avstånd	3	2	2	Övertorp ligger centralt i området och ger därmed kortast transporter baserat på de gödselvolymerna som projektet knutit till sig i skrivande stund. Balteryd och Tideberg ligger båda längre norrut. Störst möjlighet till fler substratleverantörer finns dock väster och norrut, varvid detta talar för de senare när det gäller expansion.
Väg	3	1	2	I Balteryd finns ingen väg och infarten skulle bli lång. Tideberg har anslutning till väg 49, för trafik väster och söderifrån sker detta genom ett industriområde i 1,5 km. Övertorp har direkt anslutning till väg 194 och bra infartsväg.
Media&Infrastr.	2	2	3	Övertorp har direkt närhet till annan industri och synergier bedöms finnas. Balteryd bedöms ha bra möjligheter men bäst möjligheter bedöms Tideberg ha.
Närboende	1	0	2	I Övertorp är det svårt att uppnå över 500 meter till närboende, dock möjligt att bevara mycket skogsridå. Balteryd ligger under 500 meter från ett antal hushåll och delvis öppen mark. Tideberg ligger över 500 meter från närmaste boende och möjlighet att bevara skogsridå, dock industri och viss affärsverksamhet som måste passeras med transporter.
Marktyp	3	2	2	Samtliga placeringar är på skogsmark. Inga geotekniska undersökningar är utförda. Jordarten vid Övertorp är isälvsediment-sand vilket får anses vara bra för byggnation. Vid Balteryd och Tideberg är jordarten Lera-Silt.
Expansion	1	1	3	Övertorp består av relativt smala skiften, en expansion innebär därmed begränsningar. Balteryd är omgärdad av jordbruksmark. Tideberg har bra möjligheter med ett stort sammanhängande område som erbjuds.
Förfogande	1	3	3	Övertorp ägs av privatpersoner, ingen kontakt tagen. Balteryd och Tideberg erbjuds som köp eller arrende av Tibro Kommun.
Summa	14	11	17	

5. Slutsats

Som syns i analysen ovan fick Tideberg högst totalpoäng. Kriterier som vägt tungt vid beslutet är; avstånd till närboende, tillgång till media och infrastruktur, expansionsmöjligheter och möjlighet att förfoga över marken. Det är denna placering som valts ut som bäst lämpad och som sökande ingått en avsiktsförklaring med Tibro kommun kring.

Ordförande Sofia Kämpe

sofia@torpetlantbruk.se, 0733-107869

Projektledare Erik Göthblad

erik@hollyshit.nu, 0704-177935

